RAAD VAN ADVIES

Aan Zijne Excellentie de Gouverneur van Aruba,
t.a.v. de Minister van Justitie en Sociale Zaken,
belast met de leiding van het ministerie van Justitie, Integratie,
Openbaar Vervoer en Energie
L.G. Smith Blvd. 76
Alhier

Uw brief:	18 mei 2026
Uw kenmerk:	LV-26/0004
Datum:	25 juni 2026
Kenmerk:	RvA 25-26

Onderwerp: Ontwerp-landsverordening tot vaststelling van de begroting van het Algemene Investerings- en Ontwikkelingsfonds voor de dienstjaren 2026 en 2027

Naar aanleiding van bijgaande aan de Raad ter advies toegezonden ontwerp-landsverordening tot vaststelling van de begroting van het Algemene Investerings- en Ontwikkelingsfonds voor de dienstjaren 2026 en 2027, moge de Raad Uwe Excellentie het volgende berichten.

1. Volgens de considerans en de toelichting[1] is het Algemene Investerings- en Ontwikkelingsfonds (hierna: Fonds) ingesteld ten behoeve van de meerjarige uitvoering van investeringen van de ministeries van het Land; en is het in verband hiermee wenselijk om de begroting van het Fonds voor de dienstjaren 2026 en 2027 vast te stellen. Het ontwerp strekt tot het voorgaande.

2. Geconstateerd wordt dat het Fonds thans formeel nog niet is ingesteld. Hoewel de ontwerp-Landsverordening Algemeen Investerings- en Ontwikkelingsfonds formeel aan de Staten is aangeboden, is deze landsverordening tot op heden nog niet vastgesteld. De toelichting onderkent dit impliciet.[2] De ontstane situatie leidt ertoe dat de (eerste) begroting van het Fonds niet eerder kan worden vastgesteld dan nadat het Fonds bij landsverordening is ingesteld en in werking getreden. Gelet hierop adviseert de Raad om de inwerkingtreding van het voorliggende ontwerp te laten aansluiten op de inwerkingtreding van de Landsverordening Algemeen Investerings- en Ontwikkelingsfonds, en eventueel de in het ontwerp opgenomen inwerkingtredings-bepaling aan te passen.

---

[1] MvT, p. 1.
[2] Zie noot 1 van de MvT waar de aanduiding PM (pro memorie) wordt gebruikt voor zowel de oprichtingslandsverordening als het Afkondigingsblad.

L.G. Smith Boulevard 8, Oranjestad, Aruba
T (297) 583-3972 F (297) 583-4012 E info@rva.aw / www.rva.aw

3. Volgens het ontwerp en de toelichting wordt een bedrag van Afl. 35,716 miljoen via de 2e begrotingswijziging 2025 overgeheveld naar het Fonds.[3] De Raad vraagt zich af hoe dit begrotingstechnisch wordt gerealiseerd. Conform de huidige comptabele regelgeving had een onderbesteding uit het dienstjaar 2025 immers in 2026 opnieuw begroot moeten worden en vervolgens vanuit deze begroting naar het Fonds overgeheveld moeten worden.

Het College Aruba financieel toezicht (hierna: CAft) constateerde dat de onderbesteding van de voor 2025 begrote investeringen eenmalig is toegevoegd aan een bestemmingsreserve ten behoeve van het Fonds. Het CAft achtte deze werkwijze niet volledig in lijn met de begrotingsregels.[4] De Raad onderschrijft deze opvatting en ook de regering erkent dat de Comptabiliteitsverordening 1989 (AB 1989 no. 72) geen grondslag kent voor het al dan niet mogen vormen van bestemmingsreserves.[5] Nader dient dan ook toegelicht te worden op welke comptabele grondslag de overheveling via de 2e begrotingswijziging 2025 is gebaseerd.

4. Ook lijkt het niet om een eenmalige gebeurtenis te gaan. Uit de toelichting bij de ontwerp-landsverordening tot wijziging van de Landsbegroting 2026, zoals deze op 11 juni aan de Raad ter advisering werd aangeboden, blijkt dat er, naast een bedrag van ongeveer Afl, 1,14 miljoen uit de Landsbegroting 2025, voor Afl. 1,8 miljoen wordt overgeheveld vanuit een post 'Investeringen Meevallers 2024' als schenking aan Compania Arubiano di Bus NV voor het renoveren en verfraaien van het busstation en de bouw van een zogenaamde Farmers Market.[6]

Dit roept de vraag op of en welke projecten er nog meer zijn opgenomen onder de post 'Investeringen Meevallers 2024' en wanneer de middelen voor de uitvoering van deze projecten aan de begroting van het Fonds zullen worden toegevoegd.

Deze vraag is mede van belang gezien de bepaling in de ontwerp-landsverordening tot het instellen het Fonds waarin is bepaald dat indien de uitvoering van een project waarvoor gedurende drie achtereenvolgende jaren middelen zijn begroot niet is aangevangen, het daarmee gemoeide bedrag vervalt ten gunste van het Fonds. Het batig saldo uit deze vrijval dient te worden aangewend voor het aflossen van door het Land

---

[3] Zie artikel 1, onderdeel I. van het ontwerp en de MvT, p. 2.
[4] Zie het advies van het CAft bij de tweede vastgestelde begrotingswijziging 2025, d.d. 21 januari 2026, kenmerk Cft 202600006.
[5] Zie de toelichting bij de ontwerp-landsverordening tot wijziging van de Comptabiliteitsverordening 1989, tot het vaststellen van nieuwe regels met betrekking tot de wijze van het beheer, de controle en de verantwoording van de financiën van het Land (versterking financiële verslaggeving), p. 3.
[6] Zie het voorgestelde artikel 2c van de 1e suppletoire begroting voor het dienstjaar 2026 en de toelichting bij dit ontwerp, p. 22.

aangegane geldleningen.[7] De Raad vraagt zich in dit kader af wat er na drie jaren gebeurt met de niet aangewende middelen die in de post 'Investeringen Meevallers 2024' zijn opgenomen.

5. Volgens het ontwerp zou daarnaast uit de Landsbegroting 2026 een bedrag van Afl. 7,390 miljoen worden overgeheveld naar het Fonds. In de ontwerp-landsverordening tot wijziging van de Landsbegroting 2026 wordt echter voorgesteld om voor het dienstjaar 2026 als voeding voor het Fonds een bedrag van Afl. 2,583 miljoen op te nemen.

De voeding voor het Fonds voor de dienstjaren 2026 en 2027 zou dan Afl. 38,299 miljoen bedragen, en niet het in de ontwerpbegroting van het Fonds opgenomen bedrag van Afl. 43,106 miljoen. Dit zou betekenen dat er ook in het overzicht van de uit te voeren projecten en de daarbij behorende ramingen wijzigingen moeten worden aangebracht.

Het ontwerp en de toelichting behoeven op deze onderdelen aanpassing.

6. Verder is op voorhand niet altijd duidelijk waarom bepaalde projecten onder een bepaalde categorie worden geschaard. Zo vraagt de Raad zich bijvoorbeeld af hoe de herinrichting van de parkeerplaats van DRH bijdraagt aan de versterking van het ambtelijk apparaat. Het komt de Raad voor dat dit meer een infrastructurele verbetering betreft. Geadviseerd wordt dan ook om in de toelichting nader in te gaan op het doel van ieder project, waarom het voldoet aan de gestelde voorwaarden en hoe het project past binnen de bepaalde beleidsvoornemens.

7. Ten slotte is de Raad van mening dat onvoldoende blijk wordt gegeven van een op basis van artikel 4, tweede lid, van de ontwerp-Landsverordening Algemeen Investerings- en Ontwikkelingsfonds vastgestelde meerjarige investeringsagenda. In de toelichting bij de tweede wijziging van de Landsbegroting voor het dienstjaar 2024 was een overzicht opgenomen van voorgenomen investeringen voor een totaalbedrag van Afl. 46,257 miljoen.[8] Volgens de uitvoeringsrapportage over het 4e kwartaal van 2024 werd hiervan Afl. 13,835 miljoen gerealiseerd.[9] Ook bij de ontwerp-Landsbegroting voor het dienstjaar 2025 was een overzicht van (voorgenomen) investeringen gevoegd.[10] Op dit overzicht

---

[7] Zie artikel 5, tweede en derde lid van de ontwerp-landsverordening houdende regels met betrekking tot het instellen van een begrotingsfonds voor investeringen van het Land (Landsverordening Algemeen Investerings- en Ontwikkelingsfonds).

[8] 2e de toelichting bij de ontwerp-landsverordening tot wijziging van de Landsverordening van 20 december 2023 tot vaststelling van de begrotingen van de ministeries van het Land voor het dienstjaar 2024 en van de Landsverordening van 15 februari 2024 tot vaststelling van de begroting van de Dienst Openbare Werken voor het dienstjaar 2024, p. 3.

[9] Zie de Uitvoeringsrapportage over het 4e kwartaal van 2024, p. 17.

[10] Zie de toelichting bij de ontwerp-landsverordening tot vaststelling van de begrotingen van de ministeries van het Land voor het dienstjaar 2025 (Landsbegroting 2025)5, p. 244.

stonden echter weer andere projecten, dan op de bij de tweede wijziging van de Landsbegroting 2024 gevoegde lijst. De in de toelichting bij de ontwerp-Landsbegroting 2025 opgenomen lijst komt daarnaast ook niet geheel overeen met het overzicht zoals dat nu in het ontwerp en de toelichting is opgenomen. Geadviseerd wordt om in de toelichting nader in te gaan op de meerjarige investeringsagenda en aan te geven welke projecten, die op de verschillende overzichten staan, door de Investerings- en evaluatiecommissie zijn beoordeeld, of en wanneer deze projecten zullen worden uitgevoerd en welke investeringsbedragen daar uiteindelijk mee gemoeid zullen zijn.

8. De Raad kan zich voor het overige met de doelstelling en de inhoud van het ontwerp verenigen en adviseert u het aan de Staten aan te bieden, nadat met het voorgaande rekening zal zijn gehouden.

De Secretaris, De Voorzitter,

mr. A. Braamskamp mr. D.G. Kock